

آفتاب یزد گزارش می دهد

نمونه‌های بارزی از «جامعه قوی و دولت ضعیف»

ولی اگر با قدرتمندی جامعه دولت ناتوان و ضعیف باشد و نتواند همسو با جامعه حرکت کند فساد و تباهی از یک سو و ناکار آمدی و ضعف سوی دیگر می تواند زمینه خشونت و ناسازگاری های اجتماعی را فراهم کند و روند رشد را کند و جامعه را به انحطاط بکشاند. این دو همانند دو بال یک پرنده برای پرواز هستند که یک بال شکسته یارای پرواز، ترقی، تعالی و پیشرفت را نخواهد داشت و خمودی، رکود، سستی، ناتوانی و ضعف دستاورد بال شکسته چه دولت و چه جامعه خواهد بود. از تقاضای هم تحصیلی شهروندان و کسب مهارت‌ها و تخصص متنوع از سوی آنها با چاشنی ظهور شبکه‌های اجتماعی و بالا بودن میانگین نخبگی مردم ایران زمینه توان افزایی های فراوان را باعث می شود برای دولت این قدر تمندی نه تنها تهدید نیست بلکه می تواند فرصت مناسبی را برای آن‌ها به منظور بیشتر اهداف و اجرای برنامه‌ها و طرح‌های فراهم نماید و نگاه مثبت به توانمندی جامعه به عنوان بازوی کمکی برای اجرای برنامه‌های کمال جویانه می تواند برای دولتمردان بسیار مفید باشد. همانگونه که دولت ضعیف جامعه قوی را نمی تواند تحمل کند، جامعه ضعیف نیز نمی تواند برای دولت قوی مفید باشد دولت قوی موجب قدرتمندی جامعه قوی را می تواند فراهم کند ولی جامعه قوی دولت ضعیف را اصلاح نمی تواند بپذیرد پس دولت‌ها باید از جامعه قوی قدرتمندتر باشند در غیر این صورت محکوم به سقوط هستند. اگرچه جامعه قوی دولت قدرتمند را بر می گزیند.» در ادامه به چند نمونه اعتراضاتی که در پی جامعه قدرتمند در کشورهای مختلف در یک ماه اخیر رخ داده است اشاره می کنیم.

آفتاب یزد- گروه اینفوگرافی: چندی پیش روزنامه آفتاب یزد گفت‌وگویی با جعفر بای جامعه شناس اجتماعی انجام داده بود که با عنوان «دیکتاتوری اجتماعی به شدت خطرناک‌تر از استبداد دولتی است» منتشر شد. در این گفت‌وگو که با محوریت «جامعه قوی و دولت ضعیف» صورت گرفته بود آمده است: «در چند سال اخیر به مدد فضای مجازی با پدیده‌ای به نام جامعه قوی - دولت ضعیف رو به رو شده‌ایم. به طوری که در خیلی از موارد می بینیم جامعه قوی مطالباتش را به اشکال مختلف بروز می دهد و دولت ضعیف نیز مجبور به انجام آن مطالبات است. در خیلی از کشورها شاهد این موضوع هستیم و تا حدودی هم این موضوع وارد کشور ما شده است.» جعفر بای در این رابطه به آفتاب یزد گفته بود: «قدرتمندی چه جامعه و چه دولت، نه تنها به ضرر طرف مقابل نیست بلکه توانمندی هر یک می تواند باعث قدرتمندی دیگری شود و در نتیجه باعث شتاب جامعه به سوی ترقی و پیشرفت بیشتر خواهد شد. سلامتی جامعه مرهون قدرتمندی این دو نهاد است، هر قدر دولت قوی باشد جامعه قدرتمند را تحمل نموده و با هماهنگی و همدلی می توانند اولاً فساد ساختاری و سیستمی را ریشه کن کنند و بعد هم بستر جامعه سالم را مهیا ساخته و با ریل گذاری های مناسب و مطلوب، جامعه را به سسوی کمال هدایت کنند دولت اگر به موازات جامعه توان افزایی کرده و قدرتمندانه ظاهر شود، می تواند از توانایی های موجود اجتماعی به عنوان سرمایه‌های غنی برای تحقق اهداف خویش بهره گرفته و شتاب پیشرفت و ترقی همه جانبه فرهنگی و اجتماعی و غیره را رقم بزند.

اعتراضات در عراق

که مردم عراق مصداق بازار جامعه قوی و دولت ضعیف هستند چرا با آگاهی برای ایجاد اشتغال و از بین بردن فساد اقتصادی اعتراض کرده‌اند. هر چند که این اعتراضات به قول بعضی‌ها پس از مدتی به بیراهه کشیده شد و با خشونت همراه شد اما نکته حائز اهمیت این است که مردم عراق بدون پشتوانه جناحی و سیاسی برای مطالباتشان اعتراض کرده‌اند.

دیگر به آن واکنش نشان دادند؛ نخست وزیر عراق تأکید کرد، تحقیقاتی فوری برای بررسی دلایل بروز برخی حوادث در تظاهرات بغداد انجام می شود. عبدالمهدی گفت: ما به تمامی مردم‌ها اطمینان می‌دهیم که اولویت ما بر آوردن خواسته‌های قانونی مردم و پاسخ به تمامی درخواست‌های عادلانه آنها بوده و خواهد بود. گفتنی است بر اساس اعلامیه مشترک دو وزارتخانه کشور و بهداشت عراق در تظاهرات بغداد ۲۰۰ نفر زخمی شدند که به جز ۱۰ نفر بقیه افراد زخمی‌های سطحی داشتند یا دچار مصدومیت با گاز اشک آور شدند و یک نفر نیز کشته شد. گفتنی است که ۴۰ نفر از زخمی شدگان از نیروهای نظامی امنیتی بودند. آنچه که واضح است این است

موضوع حائز اهمیت و شگفت انگیز در رابطه با اعتراضات در لبنان این است که مردم این کشور چون آب و برق و گاز و تلفی و... ندارند و یا اینکه مثلاً بانک‌ها تحویل ارز را سخت کرده‌اند و یا مشکل سوخت دارند و دیگر مسائل این چنینی به خیابان‌ها نیامدند، بلکه برای اینکه دولت روی تماس‌های واتس‌آپ مالیات وضع کرد به خیابان‌ها آمدند چون احساس کرده‌اند بخشی از حقوق آن‌ها با این کار توسط دولتشان تضییع می‌شود و سبب می‌شود تا فعالیت‌های آنها در شبکه‌های اجتماعی محدود شود. اعتراضاتی که با سرخوشی و مطالبات مردمی همراه بود اما کمترین رنگ و بو را از خشونت داشت. باورش سخت است اگر بشنویم که در گوشه‌ای از دنیا حین تظاهرات و تجمعات مردمی، عده‌ای از جوانان

اعتراضات در لبنان

در خیابان‌های پر از دود و اعتراض، فوتبال بازی می‌کنند، عده ی دیگری قلیان می‌کشند و برخی هم جشن عروسیشان را به کوچه و خیابان آورده اند، همه مردم خوشحال هستند و با شادی به اعتراض‌شان ادامه می‌دهند تا به هدفشان برسند و حتی کنسرت‌های خیابانی هم برگزار می‌شود! در این بین چیزی که شاهد آن هستیم این است که نیروهای ارتش و نیروهای مسلح لبنانی هم بر گه‌ها و پلاکاردهایی روی سینه خود زدن که روی آن نوشته «ما هم با شما هستیم و از شما حمایت می‌کنیم ولی دستمان بسته است» مردم هم در خیابان‌ها خوشحالند و مطالبه می‌کنند، آواز می‌خوانند و دستور استعفا می‌دهند و در همه این موارد شادی جزو انکار ناپذیر اعتراضات مردم لبنان است. این اعتراضات سبب شد تا

موضوع حائز اهمیت و شگفت انگیز در رابطه با اعتراضات در لبنان این است که مردم این کشور چون آب و برق و گاز و تلفی و... ندارند و یا اینکه مثلاً بانک‌ها تحویل ارز را سخت کرده‌اند و یا مشکل سوخت دارند و دیگر مسائل این چنینی به خیابان‌ها نیامدند، بلکه برای اینکه دولت روی تماس‌های واتس‌آپ مالیات وضع کرد به خیابان‌ها آمدند چون احساس کرده‌اند بخشی از حقوق آن‌ها با این کار توسط دولتشان تضییع می‌شود و سبب می‌شود تا فعالیت‌های آنها در شبکه‌های اجتماعی محدود شود. اعتراضاتی که با سرخوشی و مطالبات مردمی همراه بود اما کمترین رنگ و بو را از خشونت داشت. باورش سخت است اگر بشنویم که در گوشه‌ای از دنیا حین تظاهرات و تجمعات مردمی، عده‌ای از جوانان

اعتراضات در اسپانیا

است. ساعاتی پس از محکومیت این رهبران، موجی بزرگی از اعتراضات علیه دولت مرکزی اسپانیا به راه افتاد و جدایی طلبان کاتالونیا دست، به تظاهرات گسترده‌ای زدند. نخست، بیش از نیم میلیون نفر دست به یک تظاهرات صلح آمیز و اعتصاب عمومی در شهر کاتالونیا زدند. آن‌ها با حرکتی نمادین، به سوی فرودگاه بین‌المللی بارسلون رفتند و ورودی‌های آن را مسدود کردند. سپس پلیس اسپانیا وارد صحنه شد و تظاهرات صلح آمیز جدایی طلبان کاتالونیا به درگیری بین پلیس ضد شورش و تظاهر کنندگان انجامید. بر اساس گزارش‌ها، تظاهر کنندگان به سوی پلیس ضدشورش سنگ پرتاب کرده‌اند و پلیس هم در پاسخ از گاز اشک آور و گلوله‌های لاستیکی استفاده کرده است. گفته می‌شود شورش

با گذشت دو سال از همه‌پرسی جنجالی استقلال کاتالونیا، تنش‌ها بر سر وضعیت این منطقه هنوز هم ادامه دارد، چندی پیش مردم کاتالونیا به حکم اخیر دادگاه عالی اسپانیا برای حبس طولانی مدت رهبران جدایی طلب این ایالت اعتراض کردند. دادگاه عالی اسپانیا با صدور حکمی ۹ رهبر جدایی طلب کاتالونیا را به جرم شورش و جدایی طلبی، سوء استفاده از اسموال و منابع مالی دولتی و نقش در برگزاری همه پرسی شکست خورده ۲۰۱۷ میلادی برای جدایی از اسپانیا به حبس‌های طولانی مدت محکوم کرده بود. این در شرایطی است که کیفرخواست برای برخی از این افراد از جمله اوربول خوان گوراس معاون سابق رئیس جمهور کاتالونیا، درخواست حبس تا ۲۵ سال ارائه شده بود. وی از سوی دادگاه عالی اسپانیا به ۱۳ سال حبس محکوم شده

اعتراضات در هنگ کنگ

بدون مجوز دولت برگزار شد، شرکت کنندگان در تظاهرات سرود جنبش اعتراضی را خواندند و از دولت خواستند که تمامی مطالبات آنها را برآورده سازد. تظاهر کنندگان همچنین علیه اعمال خشونت شعار دادند. این بیستمین هفته پیایی از تظاهرات هنگ کنگ است که با اعتراضات به قانون استرداد مجرمان به چین آغاز شد. تظاهرات در آهنگ کنگ در ابتدا به صورت مسالمت‌آمیز بود اما به مرور با تقسیم شدن تظاهر کنندگان به گروه‌های کوچک، درگیری‌ها با پلیس آغاز شد. همه اینها سبب شد که دولت هنگ کنگ مراسم گرامیداشت هفتادمین سالگرد استقرار حکومت کمونیستی را تحت مخالفتان با نقاب را ممنوع کرد و رفت و آمد تظاهر کنندگان با قطارهای زیرزمینی را دشوار ساخت، برای مدتی تظاهراتی صورت نگرفت. اما چندی بعد بسیاری از تظاهر کنندگان با پرچم آمریکا در دست به خیابان‌ها آمدند. این تظاهرات

به تازگی با وجود ممنوعیت تجمع و محدودیت رفت و آمد در هنگ کنگ ده‌ها هزار نفر از معترضان سار دیگر در خیابان‌های این شهر تظاهرات کردند و پلیس برای متفرق کردن آنان از گاز اشک‌آور و خودروهای آب‌پاش استفاده کرد. جنبش اعتراضی هنگ کنگ بیش از چهار ماه پیش آغاز شد. این اعتراض‌ها ابتدا علیه یک لایحه دولت برای تسهیل استرداد افراد مظنون به چین شکل گرفت و در ادامه به جنبشی علیه نفوذ رو به افزایش یکن برای سرکوب آزادی‌های مدنی بدل شد. پس از آنکه حکومت تظاهرات مخالفان با نقاب را ممنوع کرد و رفت و آمد تظاهر کنندگان با قطارهای زیرزمینی را دشوار ساخت، برای مدتی تظاهراتی صورت نگرفت. اما چندی بعد بسیاری از تظاهر کنندگان با پرچم آمریکا در دست به خیابان‌ها آمدند. این تظاهرات

اعتراضات در انگلیس

چندی پیش هزاران نفر از مردم انگلیس و ایرلند شمالی در اعتراض به تصمیم نخست‌وزیر انگلیس برای تعلیق پارلمان این کشور، در خیابان‌های لندن و بلفاست دست به تظاهرات زدند. گروهی از تظاهر کنندگان که در مقابل دفتر نخست‌وزیری انگلیس در خیابان «اونینگ» لندن تجمع کرده‌اند و خبرنگار روتیتر تعدادشان را حدود ۲۰۰۰ نفر تخمین زده بود، آن‌ها با سر دادن شعار «جانسون دروغگو، شرم بر تو» و نمایش پلاکاردهایی با مضمون «کودتا را متوقف کنید. از دموکراسی ما دفاع کنید. آینده ما نجات دهید.» سعی داشتند اعتراض خود را به گوش شخص نخست‌وزیر انگلیس برسانند. بورس جانسون نخست‌وزیر انگلیس که پیش از این تهدید کرده بود که حتی حاضر است پارلمان انگلیس را به حالت تعلیق درآورد تا بتواند مانع از مخالفت

نمایندگان پارلمان با برگزیت بدون توافق شود، اخیراً مواظقت ملکه انگلیس را برای برگزار نشدن جلسات پارلمان تا روز ۱۴ اکتبر جلب کرده بود. بورس جانسون در همان اولین نشست خبری خود به عنوان نخست‌وزیر انگلیس تأکید کرد که کشورش حداکثر تا روز ۳۱ اکتبر تحت هر شرایطی اتحادیه اروپا را ترک خواهد کرد. وی البته چندین بار اعلام کرده است که لندن خواستار دستیابی به یک توافق نهایی با بروکسل و خروج از اتحادیه اروپا با توافق است. پس از آن هم اواخر شهریور ماه سال جاری ده‌ها هزار نفر از مردم انگلیس همگام با مردم دیگر کشورهای جهان با شرکت در تظاهرات به وضعیت اضطراری اقلیمی جهان اعتراض کردند. بیشتر شرکت کنندگان در این حرکت اعتراضی دانش آموز و دانشجو بودند که با تعطیل کردن مدارس و دانشگاه‌ها در این راهپیمایی شرکت

اعتراضات در شیلی

شده است.» مترو سانتیاگو گسترده ترین و مدرن ترین خط مترو آمریکای جنوبی است که روزانه حدود سه میلیون مسافر را جابه جا می‌کند. بسیاری از ساکنان سانتیاگو ناچار شدند با پای پیاده به خانه‌هایشان بازگردند که همین مسئله موجب آشوب و ناآرامی شد. شماری از معترضان با نیروهای پلیس درگیر شدند. نیروهای پلیس هم از گاز اشک آور و آب پرفشار استفاده کردند. سیاستین پدینه را رئیس جمهور شیلی در پیامی از کاخ ریاست جمهور اعلام کرد: «من وضعیت فوق العاده اعلام می‌کنم و طبق قانون مربوط به وضعیت فوق العاده زنرال خاویه ایتورباگا دل کامپوسو را به عنوان فرمانده دفاع ملی منصوب می‌کنم.» سیاستین پدینه را اینن تظاهرات را یک مجرمانه دانست. وی در گفت‌وگویی با یک شبکه رادیویی گفت تمایل برای نابود کردن همه

سانتیاگو شیلی چند روز پیش به صحنه درگیری میان نیروهای پلیس و معترضان تبدیل شد. این خشونت‌ها در نهایت مقامات این کشور را وادار کرد همه ایستگاه‌های مترو را تعطیل کنند. اعتراض‌ها در این کشور پس از آن آغاز شد که دولت بهای بلیت‌های مترو را از ۸۰۰ به ۸۳۰ پیو (معادل ۱۰۴ یورو) افزایش داد. این دومین افزایش بهای بلیت در سال جاری میلادی محسوب می‌شد، پیش از این در ماه ژانویه نیز بلیت‌های مترو ۲۰ پیو گرانتر شده بود. در سانتیاگو که یکی از مدرن‌ترین شهرهای آمریکای جنوبی محسوب می‌شود، مردم بطور گسترده از حمل و نقل عمومی استفاده می‌کنند. پس از افزایش درگیری‌ها مدیریت مترو در پیامی توییتوری اعلام کرد: «همه خطوط مترو به دلیل آشوب و تخریب که مانع از تامین حداقل امنیت برای مسافران و کارکنان می‌شود تعطیل

اعتراضات در فرانسه

همین چند روز پیش باز هم هزاران شهروند فرانسوی برای چهل و هفتمین هفته متوالی به خیابان‌ها آمده و علیه سیاست‌های دولت این کشور تظاهرات کردند. حضور جلیقه زده‌ها در شهر تولوز گسترده و چشمگیر بوده است و پلیس برای متفرق کردن تظاهر کنندگان از گاز اشک‌آور و خودروهای آب‌پاش استفاده کرده است. از اواسط نوامبر سال گذشته میلادی هزاران نفر از مخالفان دولت «امانوئل ماکرون» رئیس جمهور فرانسه تظاهرات کرده‌اند. این تظاهرات نخست مسالمت‌آمیز بود اما با دخالت پلیس درگیری‌های خیابانی را به دنبال داشته است. در حالی که دولت فرانسه از برنامه‌های خود برای افزایش مالیات بر سوخت و اقدامات دیگر

چشم پوشی کرده، اما معترضان این کشور همچنان شنبه‌های هر هفته در خیابان‌های فرانسه حضور پیدا کرده تا ایزرا ناراضی از دولت این کشور را نشان دهند. این اعتراضات که با شکایت از افزایش بهای سوخت شروع شده بود به خشمی عمومی نسبت به هزینه زندگی بدل شد. به گفته کارشناسان علت خشم مردم این است که مکرر با شعار اصلاحات اقتصادی برای بهبود وضع زندگی مردم از طریق کاهش بیکاری و کمک به رشد اقتصادی برنده انتخابات شده بود. اما بسیاری احساس می‌کنند که این شعارها عملی نشده است. برای مثال تحلیل بودجه ۲۰۱۸-۲۰۱۹ توسط موسسه سیاست دولتی فرانسه نتیجه گیری کرد که براساس این طرح‌ها درآمد فقیرترین طبقه جامعه عمدتاً

اعتراضات در اکوادور

بودجه و بدهی خود بکاهد. تصمیم به کاهش یارانه‌های دولتی بخشی از تعهد دولت اکوادور در برابر وام چهار میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلاری است که در ماه مارس (فروردین) گذشته از صندوق بین‌المللی پول دریافت کرده بود. رئیس جمهور اکوادور برای ۲۴ ساعت در پایتخت «حکومت نظامی اعلام کرد تا به این اعتراضات خشونت بار خاتمه دهد. این موضوع نیز نوعی از الگوی جامعه قوی و دولت ضعیف تلقی می‌شود.

کارشان ادامه می‌داند، حمله کردند. نیروهای پلیس اکوادور تلاش کردند با استفاده از گاز اشک‌آور و خودروهای آب‌پاش معترضان را متفرق سازند. براساس آخرین آمار رسمی ارائه شده، در جریان اعتراض‌ها و تظاهراتی که در چند روز گذشته توسط مخالفان که عمده آن دانشجویان بودند، برگزار شده است، ۶۵ تن از نیروهای پلیس زخمی شده و صدها مخالف نیز بازداشت شده‌اند. دولت اکوادور اعلام کرده است «یارانه سوخت هزینه بر روی دست دولت می‌گذارد و با توجه به شرایط جدید دیگر قادر به تامین این میزان یارانه نیست.» حذف یارانه سوخت که در دهه ۲۰۰۰ میلادی وضع شد با هدف کمک به دولت برای خروج از رکود اقتصادی انجام گرفته است تا دولت بتواند در عین حال از میزان کسری

همزمان با اعلام تصمیمات دولت اکوادور مبنی بر حذف یارانه سوخت، تظاهرات و خشونت‌ها در بسیاری از شهرهای این کشور آغاز شده است. در بسیاری از شهرهای اکوادور، مردم معترض با ساختن سنگر یا استفاده از درختان بزرگ، چند تن سنگ و لاستیک جاده‌های منطقه را به طور کامل مسدود کردند. فعالان بخش کارگری در حوزه حمل و نقل که بیش از همه از این تصمیم دولت متاثرند با دست زدن به اعتصاب، مسافران را در سطح شهرها و جاده‌ها آواره کرده و حتی به آن دسته از همکارانشان که در اعتصاب شرکت کرده و به کارشان ادامه می‌دهند حمله می‌کنند. برخی کارکنان بخش حمل‌ونقل نیز دست به اعتصاب زده و خیابان‌ها و بزرگراه‌ها را مسدود کرده و به آن دسته از همکارانشان که در اعتصاب شرکت نکرده و به